

Helhetslyftet – Slutrapport förberedande jobbspår kommuner, Mölndals stad

AMIF 2022/20356811

Författarnamn: Therese Bergius Sjöberg

Datum: 2025-06-19

Dokumentnamn: Helhetslyftet – Slutrapport Förberedande jobbspår kommuner,
Mölnads stad

Kontaktperson: Therese Bergius Sjöberg, Social- och arbetsmarknadsförvaltningen,
arbetsmarknadsenheten Insats.

Projektnummer: AMIF: Helhetslyftet, 20356811

Telefon: 031-3151213

E-post: therese.bergius-sjoberg@molndal.se

Sammanfattning

Helhetslyftet, förberedande jobbspår i Mölndal (2023–2025)

Projektet Helhetslyftet i Mölndals stad har under perioden 2023–2025 erbjudit ett flexibelt, språkstödande och arbetslivsorienterat förberedande jobbspår för tredjelandsmedborgare i syfte att stärka deras etablering på arbetsmarknaden. Insatsen har gjorts genom en anpassad modell av språkstöd, praktik och vägledning. Projektet har utgått från individens behov och förutsättningar med ett tydligt fokus på att skapa motivation, språkutveckling och arbetslivsanknytning.

Insatsen har byggt på ett flexibelt och kreativt arbetssätt där deltagarna kombinerat SFI- yrkessvenska, praktik, studiebesök och tematiska lektionspass. Viktiga framgångsfaktorer har varit det nära samarbetet med Arbetsförmedlingen, kommunala förvaltningar, näringslivet och civilsamhället. Språk- och kulturstödjare har spelat en avgörande roll i att skapa förståelse och progression hos deltagarna.

Resultaten visar att många deltagare har ökat sin motivation att fullfölja SFI, matchats till praktikplatser inom sina intresseområden och i vissa fall lett vidare till arbete eller yrkesutbildning. Praktik i kombination med språkstöd har visat sig vara särskilt effektivt för att skapa förståelse för arbetsmarknadens krav och för att stärka deltagarnas självförtroende. Resultaten visar på etablering på arbetsmarknaden genom praktik och anställningar, samt en metodutveckling som genomsyras av BIP som förhållningssätt.

Erfarenheterna från Helhetslyftet visar att en integrerad kedja av insatser, där teori och praktik samverkar, ger goda resultat. Projektet har också visat på vikten av individuellt stöd, kontinuerlig uppföljning och samverkan mellan olika aktörer för att möta deltagarnas individuella behov. Vi ser att behovet av individuellt stöd är fortsatt stort, och arbetssättet från Helhetslyftet skapar förutsättningar för långsiktigt hållbar integration även för andra målgrupper.

Efter projektets avslut planeras en implementering av arbetssättet inom ordinarie verksamhet. Det inkluderar fortsatt satsning på förberedande jobbspår, integrerad praktik och yrkessvenska inom ramen för SFI samt strukturell samverkan med andra kommuner, näringslivet och civilsamhället. Helhetslyftets strategi och lärdomar kommer därmed att leva vidare och bidra till en mer inkluderande och effektiv etableringsprocess.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Innehåll.....	4
Inledning	5
Projekt mål för Helhetslyftet.....	5
Beskrivning av insatsen.....	6
Resultat.....	9
Beskäftigelses Indikator Projektet - BIP	11
SKAPA – Skattning Av Progression mot Arbete	11
Dokument och bilagor	17
Referenser.....	18

Inledning

Helhetslyftet var ett projekt som pågick mellan september 2022 till och med maj 2025. Projektet var finansierat genom medel från Asyl- och migrationsfonden (AMIF) och projektägare var Styrelsen för folkhögskolorna i Västra Götalandsregionen med projektledning förlagd på Folkhögskoleförvaltningen. Syftet med projektet var att tillhandahålla ändamålsenliga utbildningar som var anpassade till målgruppens behov där målgruppen var tredjelandsmedborgare (medborgare i länder utanför EU/EES). De utbildningsinsatser som projektet innefattade skulle utgå från tanken om att kombinera yrkesstudier med studier i svenska och/eller andra förberedande insatser inför arbetslivet. Vidare var målet med Helhetslyftet att minska arbetslösheten och öka känslan av delaktighet i samhället hos tredjelandsmedborgare. Då det finns ett samband mellan hälsa, livssituation och möjlighet att ta till sig utbildning hade projektet även inkluderat insatser med hälsokommunikation och föräldrastöd för deltagarna i projektet.

Projektet genomfördes med partners från region, kommun och civilsamhälle i 17 kommuner i Västra Götaland och Halland.

Projektpartners ansvarade för olika slags insatser för deltagarna, så som Nästa steg, Kombinationsutbildningar, Förberedande jobbspår kommun och Förberedande jobbspår folkhögskola. För att behålla en sammanhållen projekttid fanns utöver projektledningen även samordnare för de olika insatserna som har koordinerat de olika delarna i projektet. Denna slutrapport syftar till att beskriva det arbete som Mölndals stad genomförde i Helhetslyftet, redovisa projektresultat samt lyfta fram utmaningar och vilka delar som kommer att tas med i det fortsatta arbetet.

Projekt mål för Helhetslyftet

Helhetslyftet hade tre framskrivna projekt mål för deltagarna samt för verksamheterna;

- 1) ökade kunskaper i svenska språket
- 2) ökad anställningsbarhet där individuella förutsättningar matchar arbetsmarknadens behov
- 3) utvecklade metoder, arbetssätt och samverkansformer för arbetet med integration.

I Mölndal har arbetat med alla tre projekt mål i syfte att rusta deltagare att ta nästa steg som beskrivs som mål 2 i denna rapport. Vi beskriver vårt arbete med dessa mål i denna slutrapport för Helhetslyftet. I projektet tog

projektpartners fram en förändringsteori med mål uppdelat på organisation, ledning och medarbetare samt deltagare. Dessa har sedan följts upp utifrån ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete där inrapportering skett genom kontinuerlig dokumentation, vilket i sin tur utgjort underlag i de diskussioner som genomförts på dialogmötena. Dialogmötena har skett mellan projektpartners och projektledning och syftat till att skapa reflekterande lärtillfällen. Systematiken och återkommande diskussioner har bidragit till att områdena nedan har kunnat utvärderas, utvecklas och bidragit till förbättrade arbetssätt.

Organisation

- Upparbetade samarbeten mellan organisationer i projektet.
- Metoder kring samarbete, samverkan och samordning.
- Insatserna är anpassade efter deltagarens behov och förutsättningar samt samhällets kompetensförsörjningsbehov.
- Metodutveckling av kombinationsutbildningar.
- Metodutveckling av BIP samt SKAPA-verktyg för deltagare.

Ledning och medarbetare

- Ledning och medarbetare har ett långsiktigt perspektiv på kedjan av stöd och insatser för deltagarens väg mot arbete.

Deltagare

- 60 % av deltagarna anger att insatsen inom Helhetslyftet har varit till hjälp för deras integration.
- 60 % av deltagarna har ökat sina förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden enligt BIP.
- 80 % av språkdeltagarna har förbättrat sina kunskaper i svenska enligt GERS eller SFI.

Beskrivning av insatsen

Beskrivning av insatsen i Helhetslyftet – Mölndals stad

Bakgrund till deltagande i projektet

Mölndals stad har deltagit i Helhetslyftet som en del av ett strategiskt arbete för att stärka etableringen av tredjelandsmedborgare. Tidigare erfarenheter från det sociala investeringsprojektet ”Hon Kan” i Mölndal visade att integrerade insatser med språk- och kulturstöd, praktik och individuell stöttning gav goda resultat. Helhetslyftet har erbjudit en möjlighet att vidareutveckla detta arbetssätt i en bredare form.

Syfte och mål

Syftet med insatsen har varit att skapa en helhetslösning för tredjelandsmedborgare som står långt från arbetsmarknaden. Projektet har erbjudit yrkessvenska, arbetsmarknadskunskap, hälsa och individuell vägledning kombinerat för att öka tredjelandsmedborgares anställningsbarhet och språkkompetens.

Målet har varit att öka tredjelandsmedborgares anställningsbarhet och språkkompetens genom att öka deltagarnas motivation, språkliga färdigheter och arbetslivs- och samhällsanknytning. Detta har gjorts genom ett flexibelt och individanpassat upplägg i form av förberedande jobbspår.

Organisation och rollfördelning

Projektet har drivits i nära samverkan mellan flera förvaltningar inom Mölndals stad – främst mellan Utbildningsförvaltningen och Social- och arbetsmarknadsförvaltningen men även med Kultur- och fritidsförvaltningen samt externa aktörer som Arbetsförmedlingen, Svenska kyrkan, lokala arbetsgivare och föreningen Skarpt Läge.

Rollfördelningen var tydlig:

- **SFI-lärare** har ansvarat för språkundervisning och yrkessvenska.
- **Språk- och kulturstödjare** har stöttat deltagarna på modersmål, främst arabiska och dari.
- **Studie- och yrkesvägledare** har genomfört individuella samtal och planering.
- **Projektledare och samordnare** har ansvarat för struktur, samverkan och uppföljning.
- **Handledning på praktikplatser** har utförts av SFI-lärare och språk- och kulturstödjare gav stöd till praktikant och handledare på praktikplatsen.

Genomförande av insatsen

Insatsen har byggt på ett flexibelt upplägg där deltagarna först genomgick en introduktionsperiod med lektionspass på heltid (7–10 veckor), följt av praktik kombinerat med undervisning. Lektionspassen har bland annat innehållit fokus på rättigheter och skyldigheter på en arbetsplats, mänskliga rättigheter samt generella arbetslivskompetenser (se Validering Västs 13 generella arbetslivskompetenser). De handlar förutom att koppla arbetskompetenser till praktikerfarenheter även om att kartlägga, bedöma och erkänna en persons kunskaper och kompetenser. Valideringens syfte är vidare att ge individen ett formellt erkännande av sina kunskaper och

färdigheter. Vilket kan underlätta till exempel vid inträde på arbetsmarknaden eller inom en utbildning.

Arbets sättet har bland annat implementerats från den sociala investeringen Hon kan! som fortlöpte under tre års tid. Den investeringen riktade sig till kvinnor som stod långt ifrån den svenska arbetsmarknaden. Helhetslyftet har riktat sig både till kvinnor och män som står långt ifrån arbetsmarknaden. En metodbok från den sociala investeringen Hon kan! har använts varav olika arbetsrelaterade dilemman avhandlats samt innehåll om "rättigheter och skyldigheter" och därtill även temat "självkänsla". Språk och kulturstödarna var även med i Hon kan! och har precis som lärarna kunnat applicera och väva in arbets sätt och framgångsmetoder in i HHL.

Praktiken följdes upp veckovis i slutet av veckan av lärare och språkstödare. Deltagarna fick gå igenom sina aktuella erfarenheter och praktikdagböcker samt anknutit till den praktik deltagaren haft under veckan, gått igenom nya ord de mött eller frågeställningar från praktiken. Deltagarna använde språkappen Lingio som stöd under tiden de var på praktik.

Studiebesök, jobbmässor och tematiska lektionspass integrerades för att skapa sammanhang och motivation. Exempelvis har studiebesök på verksamheter, myndigheter och företag genomförs fortlöpande under de första veckorna som kopplats till teman på lektionspassen då det varit ett framgångsrikt och motiverande inslag för deltagarna.

Förberedande jobbspår med inriktning mot lokalvård, måltid och service startades upp i samverkan med stadens verksamheter.

Nya arbets sätt och modeller

Projektet har testat flera nya arbets sätt, bland annat:

- Löpande intag som övergått till gruppvisa terminsstarter.
- Integrerad praktik och undervisning.
- Modell kring praktikuppföljningsmaterial
- Branschriktad yrkessvenska kopplad till praktik.
- Anordnande av Praktik- och jobbmässa i samverkan med föreningen Skarpt Läge.
- Samverkan över kommungränser för gemensamma studiebesök och jobbspår.

Resultat

Kvantitativa resultat

Projektmålet gällande antal deltagare har uppnåtts. Flera deltagare har gått vidare till SFI, yrkesutbildning eller arbete. Exempelvis har deltagare fått introduktionsanställningar, nystartsjobb och säsongsjobb. Praktik- och jobbmässan som arrangerades av Helhetslyftet i samarbete med föreningen Skarpt läge 2024 resulterade i 80 intervjukallelser, 37 anställningar och 7 praktikplatser. Värt att notera är att den även vände sig till övriga elever på SFI.

Kvantitativa indikatorer:

Vi har haft 46 Deltagare i projektet varav 26 Kvinnor och 20 Män. Av dessa var fyra över 60 år. Sju deltagare har gått vidare till jobb, 20 har gått vidare/återgått till SFI, sex har gått vidare till yrkesutbildning (lager och logistik, CNC-operator, måltidsbiträde, bilmekaniker, VVS och frisör) Elva deltagare har gått vidare till annan insats via arbetsmarknadsenheter och Arbetsförmedlingen. Två har avvikit utan uppföljning. Enligt de tre BIP-indikationerna i deltagarregistreringen har 40 deltagare bidragit till integration, 39 deltagare har ”ja” på BIP projektindikator samt att sex deltagare har förbättrat sina kunskaper i svenska med en nivå (enligt europeiska referensramen för språk (A1-C2) eller enligt SFI (A-D))

Kvalitativa resultat

Deltagarna har uttryckt ökad drivkraft att lära sig svenska och motivation att återuppta SFI-studier då de sett sambandet mellan arbete/studier och språkkunskapens betydelse. Många har fått ökat självförtroende, vågar prata mer samt har fått en tydligare förståelse för varför språket är viktigt.

Praktik har varit särskilt betydelsefullt för att skapa förståelse och insikt i arbetslivet och driva progression. Det har motiverat ett flertal att söka till yrkesutbildningar som kan föra dem närmare ett önskat arbete och egen försörjning. Praktiken har även medfört att, förutom språkutveckling, ett flertal skapat sig tillfälle att gå in i någon form av anställning på den arbetsplats de varit på.

Hälsoperspektivet har integrerats i undervisningen, vilket bidragit till ökad medvetenhet om både fysisk och psykisk hälsa både privat och i arbetslivet. Den sociala gemenskapen i våra grupper har varit en drivkraft för deltagarnas progression.

Måluppfyllelse och arbetssätt

Målen har uppnåtts genom ett integrerat arbetssätt där praktik, språk, vägledning och hälsa kombinerats. Praktikperioder har följts upp kontinuerligt av lärare och språkstödjare och deltagarna har fått använda språkverktyg som Lingio för ytterligare språkförstärkning. Praktik, studiebesök och jobbmässor har gett deltagarna konkreta erfarenheter och kontakter med arbetslivet.

Organisatoriska förändringar

För att uppnå målen har organisationen anpassats. Exempelvis har vi under projektperioden gått från löpande intag till gemensamma terminsstarter då vi sett att denna struktur ökat deltagarnas fokus och organisationens möjligheter till ett enhetligt upplägg. Vi har exempelvis kunnat ökat antalet undervisningsdagar och förstärkt med ytterligare SFI-resurser.

Arbetet har strukturerats mer effektivt och samverkan mellan förvaltningar, andra kommuner och Arbetsförmedlingen har fördjupats.

Nya arbetsmetoder

Flera nya metoder har testats:

- Integrerad praktik och undervisning
- Branschriktad yrkessvenska
- Riktad jobbmässa
- Språkstöd via appen Lingio
- Förberedande jobbspår inom lokalvård, måltid och service
- Individuell planering och vägledningssamtal

Förändringar i arbetssätt och samverkan

Projektet har lett till:

- Förbättrad samverkan med Arbetsförmedlingen (inklusive gemensam aktivitetskod. Koden har underlättat för deltagarna då den spärrat risken för att annan aktivitet, exempelvis Rusta och Matcha, skall krocka med deltagandet i Helhetslyftet)
- Nya rutiner för uppföljning och planering
- Ökad samverkan över kommungränser
- Ett mer individanpassat synsätt och ökad förståelse för målgruppens behov

- Fördjupat samarbete med näringslivet och civilsamhället

Budget och resurser

Budgeten har varit tillräcklig för att genomföra planerade aktiviteter. Vi känner att vi haft förutsättningar och resurser att genomföra en omfattande och kvalitativ insats med goda resultat.

Beskæftigelses Indikator Projektet - BIP

Inom Helhetslyftet har BIP fungerat som ett centralt förhållningssätt och en grund för det pedagogiska och vägledande arbetet. Samtliga medarbetare i projektet har arbetat utifrån BIP, vilket inneburit ett individcentrerat synsätt där deltagarnas resurser, motivation och progression stått i fokus. Arbetet har skett både på gruppnivå och genom individuell planering, där vägledningssamtal och kartläggning varit centrala verktyg.

Det som fungerat särskilt bra med BIP är att det skapat en gemensam förståelse för deltagarnas behov och möjligheter, vilket i sin tur har lett till mer träffsäkra insatser. Förhållningssättet har också spridits till andra verksamheter inom Mölndals stad, vilket stärker långsiktig implementering.

Utmaningar har dock funnits i att förankra arbetssättet hos ny personal. Då det har uttryckts önskemål om fler utbildningstillfällen inom BIP kommer en bredare utbildningssatsning att ske under hösten 2025.

SKAPA – Skattning Av Progression mot Arbete

SKAPA har använts som komplement till BIP i begränsad omfattning och då som ett verktyg för att kartlägga deltagarnas progression och behov. Vi har främst genomfört vägledningssamtal och individuell planering med SKAPA som indirekt stöd i samtalen. Syftet har varit att skapa en gemensam bild av deltagarens nuläge och framtida mål, samt att följa upp utvecklingen över tid.

SKAPA har upplevts som svårt att använda fullt ut med målgruppen. Frågorna har ibland varit för abstrakta och svåra att förstå, både för deltagare och personal. Skattningsskalan har också varit svår att tillämpa på ett tillförlitligt sätt. Detta har lett till att SKAPA i vissa fall inte upplevts som ett tillräckligt användbart verktyg för att mäta progression.

Det som fungerat bra med SKAPA är som indirekt stöd i vägledningssamtal då det gett struktur åt samtalen och hjälpt till att synliggöra deltagarnas

utveckling. Vägledningssamtalen har också bidragit till att skapa delaktighet och reflektion hos deltagarna.

Samverkan

Samverkan inom Helhetslyftet – Mölndals stad

Samverkan har varit en grundläggande och avgörande del i genomförandet av Helhetslyftet. För att kunna erbjuda en helhetslösning för deltagarna har projektet krävt ett nära och strukturerat samarbete mellan flera aktörer, både inom kommunen och externt.

Samarbetspartners och deras roller

Projektet har samverkat med ett brett spektrum av aktörer:

- **Arbetsförmedlingen:** För deltagarrekrutering, ärendegenomgångar, gemensam planering och uppföljning. En särskild aktivitetskod skapades för Helhetslyftet, vilket förhindrade dubbla aktiviteter och förbättrade närvaron.
- **Samarbetskommuner:** Lerum, Partille, Härryda och Kungsbacka.
- **Svenska kyrkan (Mary-projektet):** För arbetsträning och praktik för deltagare som inte är redo för studier eller arbete.
- **Föreningen Skarpt Läge:** Medarrangör av praktik- och jobbmässa.
- **Näringslivet:** Praktikplatser och arbetsmarknadskontakter.
- **Kvinnofolkhögskolan:** För handledning i jämlikhet och jämställdhet.
- **Support Group Network:** För gemensamt synsätt och stöttning av deltagare.
- **Interna förvaltningar:** Kultur- och fritidsförvaltningen, Vård- och omsorgsförvaltningen, Tekniska serviceförvaltningen, Utbildningsförvaltningen och Social- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Tidigare och nya samarbeten

Vissa samarbeten, som med Arbetsförmedlingen och interna förvaltningar fanns redan innan projektet och under projektets gång har dessa samarbeten utvecklats och fördjupats. Nya aktörer har tillkommit, särskilt inom civilsamhället och näringslivet. Samverkan över kommungränser med

andra kommuner i regionen har också utvecklats, bland annat genom gemensamma studiebesök och erfarenhetsutbyten.

Gemensamma mål och organisatoriska anpassningar

För att uppnå projektmålen har gemensamma mål formulerats i samverkan med alla parter. Regelbundna ärendegenomgångar, planeringsmöten och flerpartssamtal med deltagaren i fokus har varit centrala arbetsformer. Organisationen har anpassats genom tydligare rollfördelning, ökad samordning och gemensam planering mellan förvaltningar.

Ansvar för samverkan

Det yttersta ansvaret för att samverkan ska fungera har legat på projektledningen inom Mölndals stad, i nära dialog med samverkansparterna. För att upprätthålla en god samverkan har alla som arbetat i projektet varit engagerade och målinriktade. En tydlig struktur för kommunikation och uppföljning har varit avgörande för att samverkan ska vara effektiv och hållbar.

Önskad fördjupad samverkan

Även om samverkan med Arbetsförmedlingen fungerat väl, finns det önskemål om ännu tätare samarbete, särskilt kring långsiktig planering och gemensamma insatser efter projektets slut. Det finns också potential att involvera fler arbetsgivare och utbildningsanordnare i ett tidigare skede.

Framtida samverkan och formalisering

Flera delar av samverkan kommer att leva vidare efter projektets avslut. Det pågår arbete med att formalisera samverkan genom strukturella överenskommelser, exempelvis inom ramen för kommunens avtal med Arbetsförmedlingen. Arbets sättet med flerpartsmöten, gemensam planering och integrerade insatser kommer att fortsätta vara en del av ordinarie verksamhet.

Berättelser från deltagare

Exempel 1, framsteg via studiebesök:

Han kom från Afghanistan och hade varit i Sverige i 5 år, utan utbildningsbakgrund. Han startade i Helhetslyftet som ett komplement till SFI för att få prata mer svenska och lära sig om svensk arbetsmarknad.

Vid ett studiebesök inom Mölndals stads verksamheter, Kikås Återvinningscentral, visade han en stor nyfikenhet för arbetet och fångade också arbetsledarens intresse. I

samarbete med Kikås startade han en praktik där han visade stort engagemang.

Han fick gå truckutbildning för att utöka sin kompetens och lära sig arbetet på de olika stationerna. Därefter erbjöds han en introduktionsanställning. En gemensam plan för Introduktionsanställningen gjordes med deltagaren, Arbetsmarknadsenheten, Vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen. Från att ha kommit till projektet med ambitionen att lära sig mer svenska och få kännedom om svensk arbetsmarknad kom han ut i jobb. Han utstrålar stolthet och är en förebild för sina barn.

Exempel 2, framsteg via praktik:

Han kom från Syrien och hade varit i Sverige sedan 2015 när han startade Helhetslyftet. Hans enda önskan var att få fortsätta med sitt tidigare yrke som tornkransförare. Han hade endast haft en extratjänst i en förskola under två år under sin tid i Sverige. Samtal fördes kring arbetsmarknad och utbildning och han insåg att vägen till yrket var lång och startade en praktik inom lokalvård så länge för att öva sin svenska samt får arbetserfarenhet.

Hans språknivå var låg men arbetsgivaren på lokalvårdföretaget var villig att ta emot för att stötta deltagaren i sin utveckling. Missförstånd och misstag hände men med gott samarbete mellan arbetsgivare, deltagare och språk- och kulturstödjare från Helhetslyftet kunde dessa förklaras och redas ut.

Resultatet efter 5 månaders praktik blev att deltagaren erbjöds en heltidsanställning med Nystartsjobb!

Från början var han uppgiven, saknade progression i svenska språket och som tappat framtidstron. Nu ser vi en person som är stolt över sig själv och känner att han bidrar till sitt nya land. Sist men inte minst, han är nu en stolt förebild för sina vänner!

Exempel 3, framsteg genom vägledning/individuell stöttning:

Hon kom till Sverige från Kongo och tyckte det var svårt att vara ny i Sverige; att inte kunna arbeta, att inte kunna språket och inte veta något om det svenska samhället. Mycket frustration och rädsla präglade vardagen och påverkade mående och hennes SFI-studier. Hon hade svårt att fokusera och passa tider samt var starkt påverkad av sitt förflutna och det upplevda utanförskapet i Sverige.

Vid uppstarten var det svårt att ”nä fram” till henne men över tid skapades ett förtroende med hjälp av språk- och kulturstödjare som gjorde att vi

gemensamt kunde stötta och leda henne genom de upplevda hinder som fanns.

Hon startade en arbetsträning inom Mölndals stad, inom sömnad. Det gav henne ett sammanhang och motivation att ta tag i de faktorer som skapade hinder. Hon tog kontakt med vården och fick därigenom stöd för att må bättre. Under tiden som arbetsträningen pågick började hon ta körkort och fick en nyväckt motivation att planera för en framtid i Sverige.

Nu har hon stort fokus på fortsatta språkstudier på SFI där det nu sker progression samt arbetar hårt för att ta sitt körkort då hon siktar på att bli busschaufför!

Vi möter idag en stark och positiv människa med tilltro och framförsikt där vi inte hyser några tvivel om att hon kommer att bli en tillgång i det svenska samhället samt en fin förebild för sina 6 barn!

Citat från deltagare:

”Jag tyckte svenska det var svårt förut, nu lättare! Pratar mycket mycket nu!” – Rahma, deltagare i Helhetslyftet våren 2025.

”Helhetslyftet mycket bra! Jag pratar mycket, vågar mer, vill lära mer!” – Mohamed Ali, deltagare i Helhetslyftet hösten 2024

Erfarenheter och implementering

Utvecklade arbetssätt och metoder

Helhetslyftet har lett till flera nya arbetssätt och rutiner som visat sig gynna tredjelandsmedborgare. Bland de mest framgångsrika inslagen finns:

- **Integrerad praktik och undervisning**, där deltagarna kombinerat praktik med yrkessvenska och arbetslivsorienterade lektionspass.
- **Tematiska och flexibla lektionsupplägg**, där språk, hälsa, samhällskunskap och arbetsmarknadskunskap vävts samman.
- **Språk- och kulturstödjare** som skapat trygghet och ökat deltagarnas förståelse och engagemang.

- **Individuell planering och vägledning**, där varje deltagares mål och behov stått i centrum.
- **Digitala verktyg**, såsom språkappen Lingio, som använts både i klassrum och på praktikplatser.

BIP och SKAPA

BIP har fungerat som ett grundläggande förhållningssätt i projektet och kommer att fortsätta användas i ordinarie verksamhet. Det har bidragit till ett mer individcentrerat arbetssätt och stärkt samverkan mellan professioner. SKAPA har i begränsad omfattning använts som underlag för kartläggning och progressionsmätning, men upplevts som mindre anpassat för målgruppen. Verktuget har varit svårt att tillämpa på grund av abstrakta frågor och en otillgänglig skattningsskala. Det finns behov av att utveckla ett mer målgruppsanpassat verktyg för framtida bruk.

Framgångar, lärdomar och misstag

En tydlig framgång har varit att deltagarna fått ökad motivation att lära sig svenska och att flera gått vidare till praktik, utbildning eller arbete. Praktik i kombination med språkstöd har visat sig vara en nyckel till progression.

En viktig lärdom är att introduktionsperioden bör vara kortare och att praktik bör integreras tidigare. En utmaning har varit att vissa insatser, som studiebesök, inte kunnat genomföras i önskad omfattning på grund av tidsbrist.

Projektet har också visat att samverkan kräver tydliga strukturer och kontinuerlig kommunikation för att fungera effektivt.

En utmaning specifikt i projektet har varit ett minskat inflöde av tredjelandsmedborgare att rekrytera från. Dock har de insatser som erbjudits i projektet efterfrågats generellt av de som jobbar med målgruppen i stort, dvs. även dem som kommit till Sverige och fått svenskt medborgarskap men som inte tar sig vidare ut på arbetsmarknaden utan ett individuellt utformat stöd.

Vad tas med i det fortsatta arbetet

Flera delar av Helhetslyftet kommer att implementeras i ordinarie verksamhet:

- **Förberedande jobbspår** med yrkesinriktning och språkstöd.
- **Integrerad praktik och undervisning** som modell för SFI.

- **Flerpartsmöten och samplanering** med andra aktörer.
- **Fortsatt användning av BIP** som förhållningssätt.
- **Utökad samverkan inom Mölndals stad och över kommungränser** samt med civilsamhället och näringslivet.

Organisatoriska och budgetmässiga förutsättningar

För att kunna arbeta vidare med dessa metoder krävs:

- Tillräckliga personalresurser, särskilt språkstödjare och vägledare.
- Resurser för praktikuppföljning, studiebesök och digitala verktyg.
- Fortsatt samverkan med Arbetsförmedlingen och andra aktörer.
- Utbildningsinsatser för ny personal i BIP och individcentrerat arbetssätt.

Medskick till andra verksamheter

För verksamheter som vill arbeta med liknande projekt är det viktigt att:

- Sätta individens behov i centrum och arbeta flexibelt.
- Matcha tidigt- fånga upp individens motivation och rusta för inträde på arbetsmarknaden.
- Integrera praktik tidigt och följa upp den kontinuerligt.
- Säkerställa samverkan genom tydliga roller och gemensamma mål.
- Ha tålamod – förändring tar tid, men ger resultat när den förankras väl.

Våga testa nya arbetssätt och lär av både framgångar och misstag!

Dokument och bilagor

Bilaga 1: Mölndals stads implementeringsplan Helhetslyftet

Bilaga 2: (Exempel på arbetsmaterial) Praktikdagbok

Bilaga 3: (Exempel på arbetsmaterial) Praktik Checklista för Kommunikation och Samarbete

Bilaga 4: (Exempel på arbetsmaterial) Checklista inför rekryteringsmässan

Bilaga 5: (Exempel på arbetsmaterial) Mitt nätverksdiagram

Bilaga 6: (Exempel på arbetsmaterial) Liggande tabell-Generella arbetslivskompetenser

Referenser

- **Beskäftigelses Indikator Projektet (BIP)**

Metodmaterial från AMIF-projektet, använt som förhållningssätt och verktyg för individuell planering och vägledning.

- **SKAPA – Skattning Av Progression mot Arbete**

Verktyg för kartläggning och uppföljning av deltagarnas progression.

[BIP - Samordningsförbundet](#)

- **Validering Väst**

Validering Väst är en del av Västra Götalandsregionens strategiska kompetensförsörjningsarbete

[KUB- och FYR-modellerna - Validering VTMst](#)

- **Helhetslyftets förändringsteori**

Projektets egen förändringsteori, framtagen av projektpartners och projektledning som stöd för systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete.

- **Språkappen Lingio**

Digitalt språkstödjande verktyg använt i undervisning och under praktikperioder.

[Lingio | Utbildningsplattform | Yrkessvenska och kompetensutveckling](#)

- **"Hon Kan" – sociala investeringsprojektet i Mölndals stad**

Tidigare projekt inom Mölndals stad som varit inspiration och förlaga till delar av arbetssättet i Helhetslyftet.

- **Skarpt Läge – förening och jobbmässa**

Samarbetspartner i praktikutveckling och arrangör av praktik- och jobbmässa.

[skarpjobbpool](#)

- **Samordningsförbundet Insjöriket**

Samarbetspartner vid implementering och fortsatt metodutveckling av BIP.

[Samordningsförbundet Insjöriket](#)

